

היבטים פסיכומטריים של כלים רב-ממדיים לסיוע בבחירת תחום לימודים ומקצוע

איתמר גתי

טוני גוטנטג, יוליה ליפשיץ-ברזילר, נמרוד לוינ, ואלה ישראלביץ
האוניברסיטה העברית בירושלים

רקע

○ רוב הצעירים מתלבטים בנוגע לשאלה של בחירת תחום הלימודים והמקצוע.

○ הם משקיעים משאבים רבים – זמן, כסף ומאמץ בהשגת ציון פסיכומטרי גבוה שיעלה את סיכוייהם להתקבל למוסדות להשכלה גבוהה.

אבל –

הם לא תמיד משקיעים מאמץ דומה בבחירת תחום הלימודים והמקצוע.

אז למה לא משקיעים מספיק בקבלת ההחלטה?

25% מהסטודנטים מתחרטים (נושרים או מחליפים תחום לימודים) אז, מדוע לא משקיעים מספיק בהחלטה? כיוון שרואים רק את קצה הקרחון . . .

- עיקר המחיר של החלטה לא מוצלחת הוא סמוי מן העין

- רק חלק קטן של המחיר הכלכלי (שכר הלימוד) הוא מיידי ומוחשי

- המחיר האישני-פסיכולוגי עמום ועתידי

למה חשוב להשקיע זמן ומחשבה בקבלת ההחלטה?

- מחיר כלכלי של נשירה משנת לימודים או החלפת חוג:

שכ"ל + הוצאות שונות (נסיעות, ספרים, ציוד לימודי...)

[15,000 ← 3800 + 11,000]

+ מעונות / מגורים [18,000-12,000]

+ אבדן הכנסה [60,000-36,000]

+ הפסד שנת צבירה לפנסיה [40,000]

=====

כלומר 103,000-133,000 ש"ח

- ובנוסף למחיר הכלכלי יש גם מחיר אישי

(פסיכולוגי – חרטה, איבוד כיוון ומוטיבציה ☹) ומשפחתי

- וכמובן, נזק כלכלי למוסד הלימודים

- וגם אבדן לתל"ג

נקודת המוצא:

בחירת מקצוע היא תהליך קבלת החלטה

וזאת מכיוון שיש -

- אדם שצריך לקבל החלטה
- מבחר של חלופות לבחור מתוכן
- מערכת של שיקולים להשוואה בין המקצועות השונים
- הבחירה כרוכה באיסוף ועיבוד מידע
- וההחלטה כרוכה באי-וודאות

ולמה קשה לקבל החלטה?
כי בחיים, כמו בחתירה,

העתיד
מאחורינו...

העבר
לפנינו,

ולמה קשה?

○ חוסר ידע כיצד לקבל החלטות הוא בין הקשיים הבולטים

○ כפתרון אפשרי להתמודדות עם קשיים אלו, גתי ואשר (2001) הציעו את מודל ה**סחל"ב**:

(1) סינון ראשוני (2) חקירה לעומק (3) בחירה

○ המודל מציע הליך שיטתי לאיסוף ועיבוד מידע הרלוונטי לבחירת לימודים ומקצוע

וכל הסיפור ב-90 שניות

<https://www.youtube.com/watch?v=GFiwdZ8rxQw>

מודל הסחל"ב

מודל לקבלת החלטות מרובות-חלופות,
המבוסס על חלוקת התהליך ל-3 שלבים:

1. ינון ראשוני,

2. חקירה לעומק,

3. בחירה

ובקיצור הסחל"ב

מתלבט מה ללמוד? באיזה מקצוע לבחור?

העתיד מתחיל ב-

כיוונים לעתיד

► [English](#)

דף הבית | כללי | סחל"ב | שאלונים | טיפים | מה הלאה? | ייעוץ | מידע ליועצים

באתר תמצאו:

- ◀ [שאלונים](#) עם משוב אישי והמלצות מעשיות
- ◀ [סחל"ב](#) - איתך בדרך עד להחלטה
- ◀ [טיפים](#) המבוססים על ניסיון מעשי ומחקר
- ◀ כל מה שצריך לדעת: [פסיכומטרי](#), [מלגות](#), [מכינות](#), ...
- ◀ [ייעוץ אישי](#): למי מומלץ? לאן לפנות?
- ◀ [בול בחירה](#): למתלבטים בין כמה אפשרויות
- ◀ והכל [חינם](#), [אנונימי](#) ו**ללא פרסומות**.
- ◀ כיצד לבחור מה ללמוד? [מצגת](#) (2011)

[עזרו לנו לעזור לאחרים](#)

מתלבט בין כמה אפשרויות?
בול בחירה!

◀ חדש

מעל 500,000 גלשו:

["16 שיש אתר כלה
שלותח את הציונים"](#)

- כיצד לבחור ב-3 דקות

- "המבדק" [חינם לכולם](#)

האם המקצוע בו אתה מעוניין באמת
[מתאים לך?](#)

מוקד הסימפוזיון:

כלים לסיוע בתהליך קבלת ההחלטה בתחום לימודים ומקצוע

○ חשוב למפות את הצרכים והמאפיינים של הצעיר המתלבט. מיפוי כזה ניתן לעשות באמצעות מגוון של כלים רב-ממדיים.

○ **מחקר 1:** שלב הסינון - מהימנות ויציבות ההעדפות ושל ההמלצות המתבססות עליהם

○ **מחקר 2:** כיצד מתמודדים עם הקשיים בבחירת מקצוע

○ **מחקר 3:** פרופיל (סגנון) קבלת ההחלטות בבחירת מקצוע

○ **מחקר 4:** האם ניתן להתבסס על האינטואיציה בשלב הבחירה?

מהימנות חוזרת ועקביות העדפות במונחי שיקולים והשלכותיה על בחירת מקצוע

טוני גוטנרג ואיתמר גתי

האוניברסיטה העברית בירושלים

Journal of Vocational Behavior, in press

רקע

- העדפות במונחי **שיקולים** בבחירת מקצוע הן עידון והרחבה של הנטיות התעסוקתיות (Holland, 1997).
- **שיקולים** - עבודת צוות, עצמאות, משך ההכשרה, הכנסה, שימוש בכושר מילולי ועוד. . . .
- ההעדפות אינפורמטיביות למתלבט וליועץ רק אם הן **עקביות**.
- **מטרת המחקר הנוכחי** היא לבחון את:
 - **המהימנות החוזרת** (לאחר שבועיים) **והיציבות** (לאחר שנתיים) של ההעדפות במונחי שיקולים.
 - **המהימנות והיציבות** של רשימת המקצועות המומלצים להמשך בדיקה בהתבסס על העדפות המתלבט בשיקולים השונים.

מהו שיקול?

"שיקול" מתייחס לכל גורם או קריטריון אישי
שרלוונטי לפרט עבור השוואה והערכה של חלופות
בתהליך קבלת החלטות מקצועיות

אין הגבלה על סוג, תוכן ומספר השיקולים
בהם ניתן להתחשב

לפיכך, ניתן להתייחס לשיקולים כמעין מכלול (universe)
הכולל בתוכו מספר קטגוריות של משתנים, שבדרך כלל
מתייחסים לכל אחד מהם בנפרד (נטיות, ערכי עבודה,
יכולות, ...)

שיטה

משתתפים: 213 סטודנטים שנה א' (60% נשים, גיל ממוצע 23) בתמורה למשוב.

הליך: Time 1: מילוי השאלון

Time 2: מילוי חוזר של השאלון לאחר שבועיים

Time 3: 132 (62%) מהם מילאו את השאלון שוב לאחר שנתיים

השאלון - CPQ – Career Preference Questionnaire.
העדפות תעסוקתיות במונחי 31 שיקולים. כל שיקול (למשל, "סביבת עבודה") דורג במונחי:

- (א) החשיבות היחסית שהמתלבט מייחס לשיקול (1 - כלל לא חשוב; 7 - חשוב מאד)
- (ב) הרמה המועדפת ביותר ביחס לשאר הרמות בכל שיקול (5 רמות; למשל "רק בפנים")
- (ג) הנכונות לפשרה, הרמות הקבילות מעבר לרמה המועדפת (למשל, גם "בעיקר בפנים").

תוצאות

העקביות של העדפות תעסוקתיות במונחי שיקולים

- חשיבות בתוך נבדק (מעבר ל-31 שיקולים)
 - חציון המהימנות (לאחר שבועיים) 64. (תחום בין רבעוני 49-76).
 - חציון היציבות (לאחר שנתיים) 51. (תחום בין רבעוני 37-63).
- העדפות בתוך שיקול בתוך נבדק (מעבר ל-31 שיקולים)
 - חציון המהימנות (לאחר שבועיים) 85. (תחום בין רבעוני 77-90).
 - חציון היציבות (לאחר שנתיים) 75. (תחום בין רבעוני 66-85).

מחקר 2 - המהימנות והיציבות של ההמלצות

גם לתכנים שלך מגיע לבחור נכון

המבדק

העניד שכן מנתח כאן

המערכת המובילה בארץ למציאת תחום הלימודים המתאים לך

1 מכל 4 סטודנטים מתחרט על מקצוע הלימודים שבחר ללמוד, ומפסיק את לימודיו. בעזרת "המבדק" תוכל לדעת מהם תחומי הלימוד המתאימים לך ולא להיכנס לסטיסטיקה.

הנוכח על המבדק הוא פשוט דידומית ובסיסה תקבל **פלט אישי** ובו רשימת המקצועות המתאימים לך ביותר, אפשרות הלימוד שעמדת לפנך מידע תעסוקתי מועיל.

84% מהמלצות שלקחת חלק במבדק היו **מרוצים** מבחירת הלימודים שעשו בעקבותיו.

מטרת המבדק היא לסייע לך לבחור "תחום לימודים" פתוח **באופני הכינה העברית**.

בסיוע מנח הדסה ליעוץ בבחירת מקצוע, שירות התעסוקה ומשרד החינוך.

לצורך התחלה התהליך, אנא מלא פרטים אישיים:

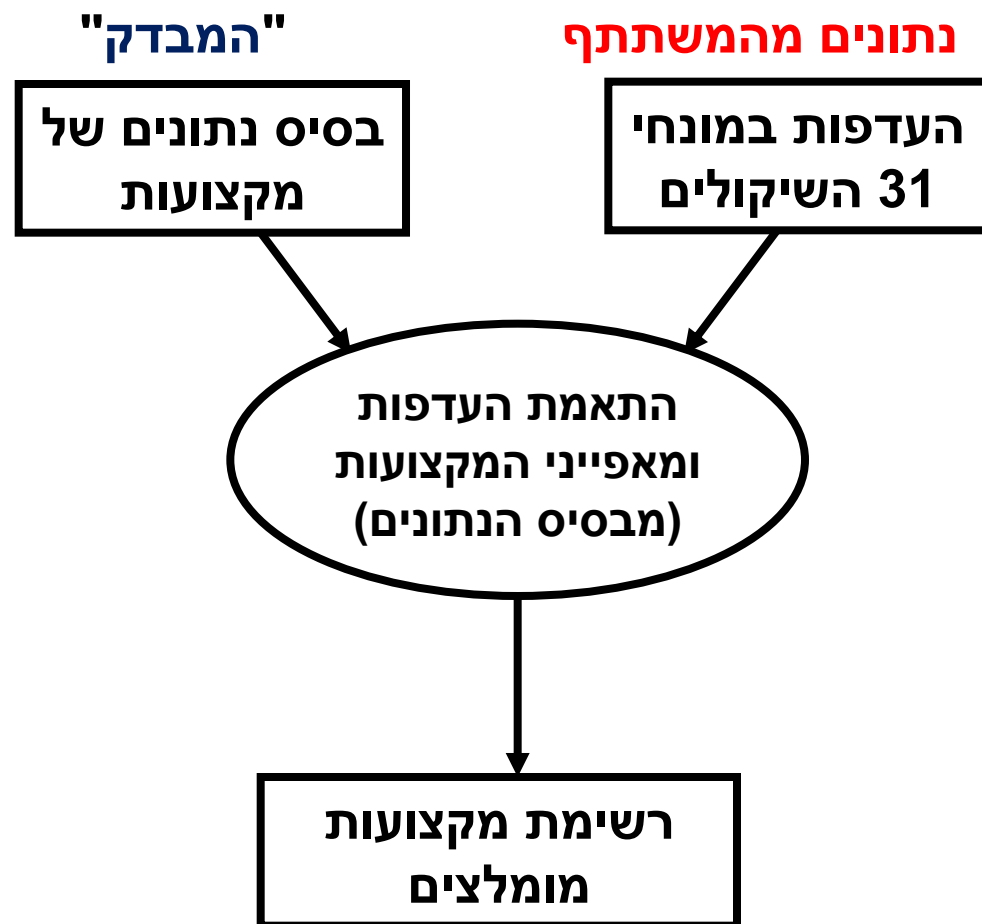
אזור: סלפון: אימייל:

התחל עכשיו >>

שאלות נפוצות

copyright © 2015 yoram learning LTD. All rights reserved. **צור לימודים** **תנאי שימוש** **פרטיות פרטיות**

המבדק
<http://mivdak.yoram.co.il/>

תוצאות

יציבות רשימת המקצועות המומלצים

- אחוז המקצועות הזהים בשתי רשימות בנות 10 מקצועות: 62% לאחר שבועיים
- ו- 54% לאחר שנתיים.

המיקום ברשימה – משמעותי

מקצועות הממוקמים בתחילת הרשימה הופיעו בהסתברות גבוהה יותר גם ברשימת המקצועות המתאימים השנייה:
המקצוע המומלץ הראשון הופיע שוב ברשימה מומלצת בהסתברות של 91. לאחר שבועיים, ובהסתברות של 76. לאחר שנתיים.

מסקנות

○ העדפות במונחי שיקולים מהימנות לאחר שבועיים ויציבות למדי אחרי שנתיים.

○ עקביות ההעדפות הניבה בהתאמה מהימנות ויציבות של רשימת המקצועות המומלצים לחקירה לעומק.

סינון ראשוני

חקירה
לעומק

בחירה

השלכות

○ **שאלון ה-CPQ** נמצא כאמצעי יעיל לזיהוי העדפות המתלבט במונחי שיקולים הן בהתייחס לחשיבותם היחסית והן במונחי ההעדפות (הרמות) בתוך שיקול.

○ **עקביות ההעדפות במונחי שיקולים** מאפשרת למתלבט וליועץ להתבסס עליהן לאיתור מקצועות מבטיחים בשלב הסינון הראשוני בתהליך קבלת ההחלטה.

דרכי התמודדות עם קשיים בבחירת תחום לימודים ומקצוע

יוליה ליפשיץ-ברזילר, איתמר גתי ומשה טטר

Journal of Career Assessment, in press

השלכות אפשריות של הקשיים בבחירת לימודים ומקצוע

○ הימנעות מכניסה לתהליך הבחירה

○ עצירה תוך כדי התהליך

○ העברת ההחלטה למישהו אחר

○ קבלת החלטה לא-אופטימאלית

אי שביעות רצון, מוטיבציה נמוכה להשקיע בלימודים, הארכת זמן הלימודים, תסכול וכו'

○ נשירה מהלימודים

החלפת חוג / עזיבת מוסד / ויתור על השכלה גבוהה

לכן יש חשיבות רבה לעודד צעירים להשקיע בתהליך הבחירה ולהעצימם **להתמודדות יעילה** יותר עם האתגר של בחירת תחום לימודים ומקצוע

מטרות המחקר

**1. פיתוח מודל
תיאורטי לסיווג
דרכי
התמודדות**

•מבוסס על תיאוריות
התמודדות עם לחץ
•Skinner et al., 2003
•Frydenberg & Lewis, 1993

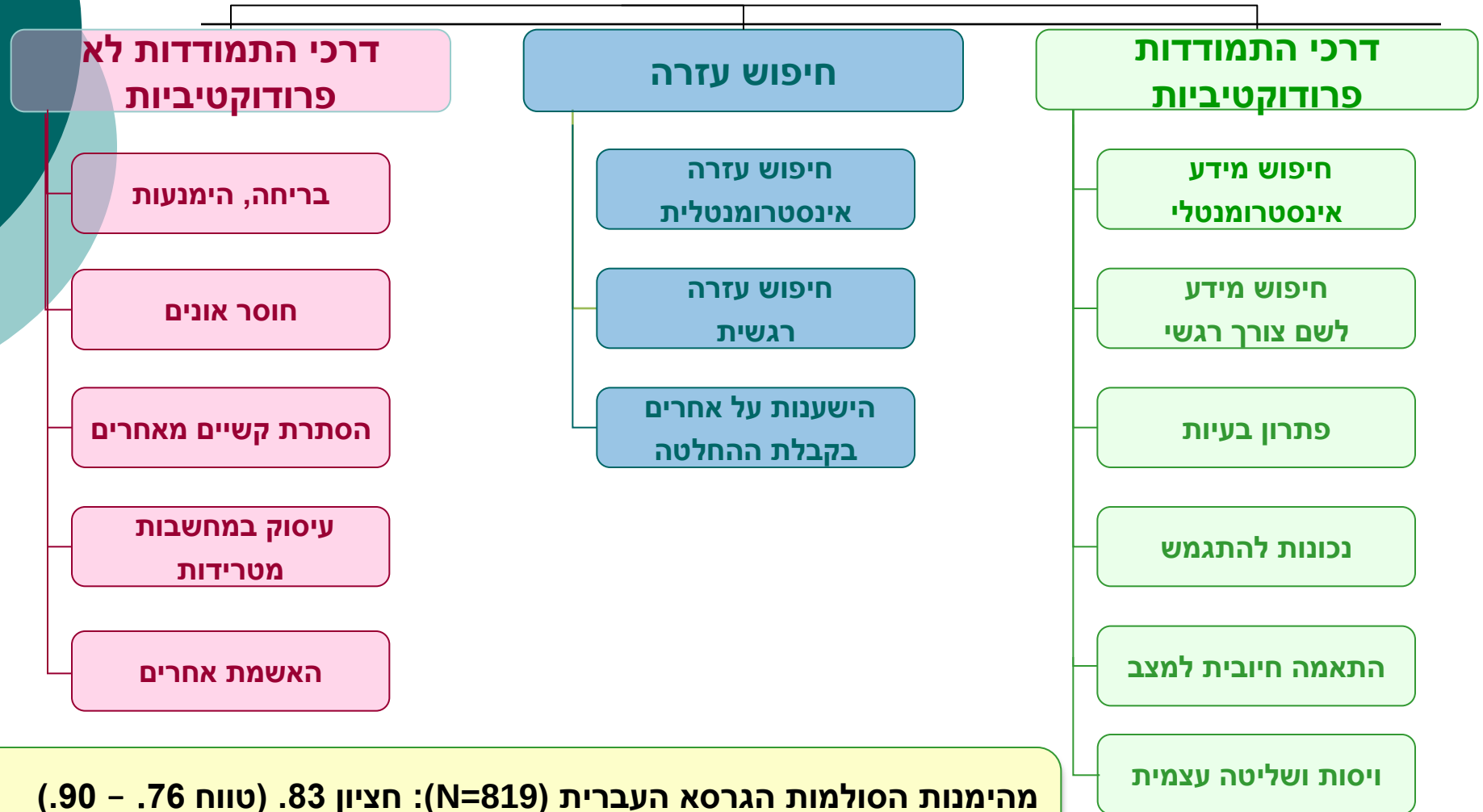
•מותאם להקשר של
קבלת החלטות קריירה

**2. פיתוח
שאלון על
בסיס המודל**

**3. בחינת
היעילות של
דרכי
התמודדות**

מחקר 1 – פיתוח המודל והשאלון

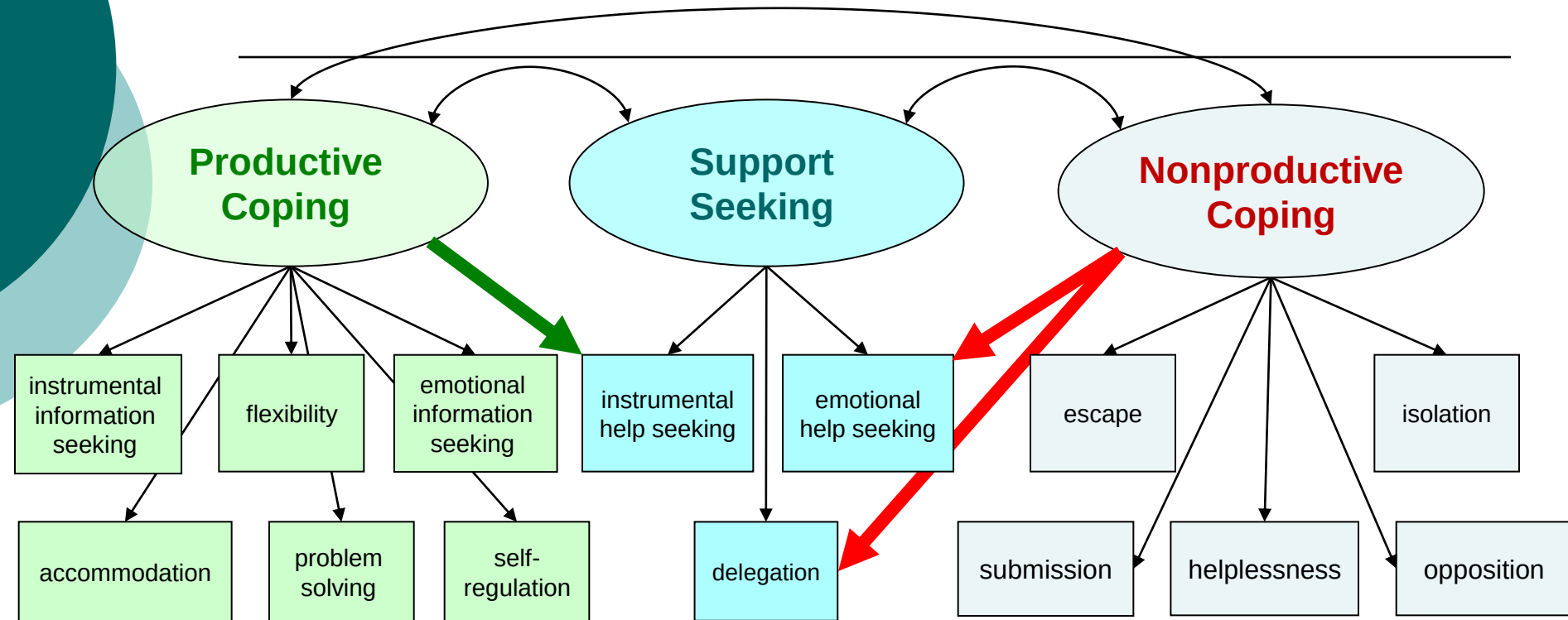
דרכי התמודדות עם קשיים בקבלת החלטות בבחירת מקצוע

מהימנות הסולמות הגרסא העברית (N=819): חציון 83. (טווח 76 – 90).

מהימנות הסולמות הגרסא האנגלית (N=386): חציון 87. (טווח 79 – 93).

ניתוח גורמים מאשש

American Sample (N=386)

$\chi^2 (799) = 1736.09, p < .001$
 CFI = .91; TLI = .91
 RMSEA = .055

Israeli Sample (N=819)

$\chi^2 (799) = 2650.16, p < .001$
 CFI = .90; TLI = .90
 RMSEA = .053

One scale of **Support-Seeking** (*instrumental help-seeking*) was associated with **Productive Coping** and two scales (*delegation and emotional help-seeking*) were associated with **Nonproductive Coping**

מחקר 2 - היעילות הנתפסת של דרכי התמודדות

- 254 צעירים מתלבטים בבחירת מקצוע
- 73% נשים, גיל ממוצע 22

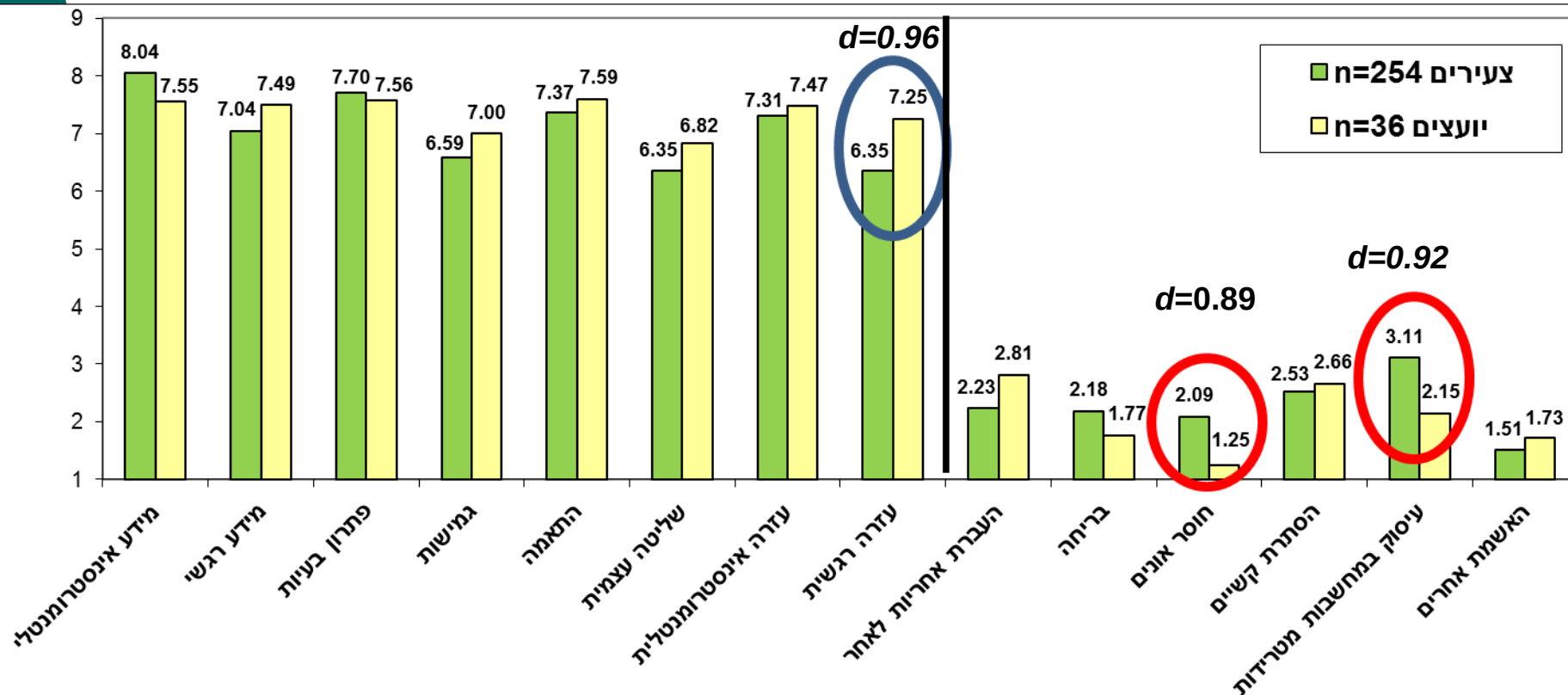
מדגם 1

- 36 פסיכולוגים תעסוקתיים
- 31 נשים, בממוצע 20 שנות נסיון בייעוץ

מדגם 2

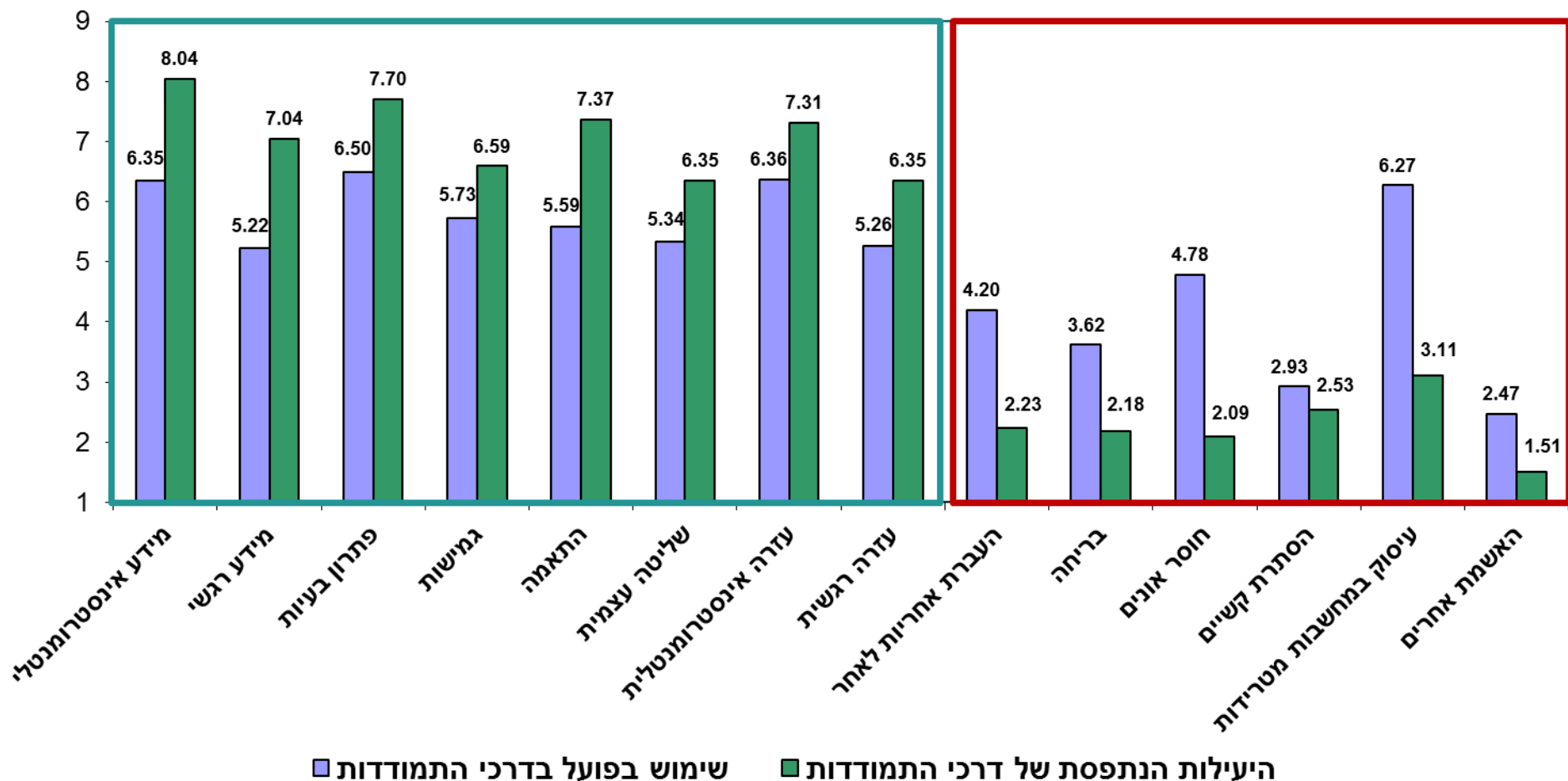
שאלון אינטרנטי:
"באיזו מידה כל דרך התמודדות היא יעילה?"

היעילות הנתפסת של דרכי ההתמודדות: צעירים לעומת יועצים תעסוקתיים

- ❖ תפיסות היעילות של הצעירים לגבי דרכי התמודדות מאד דומות לאלו של היועצים ($r = .98$)
- ❖ היועצים מעריכים את **חיפוש עזרה רגשית** כדרך יותר יעילה בהשוואה לצעירים
- ❖ היועצים מעריכים את **חוסר אונים** ו**עיסוק במחשבות מטרידות** כדרכים פחות יעילות בהשוואה לצעירים
- ❖ 8 דרכי התמודדות נתפסו כיעילות, ואילו 6 דרכי התמודדות נתפסו כלא יעילות – בשתי הקבוצות

השוואה בין שכיחות השימוש בדרכי התמודדות לבין תפיסת יעילותן (254 צעירים)

❖ לא נמצאו הבדלים מגדריים בשימוש בדרכי ההתמודדות או ביעילות הנתפסת שלהן

❖ 8 דרכי התמודדות למרות שנתפסו כיותר יעילות, השתמשו בהן פחות ($1.12 > d > 0.45$)

❖ 6 דרכי התמודדות למרות שנתפסו כפחות יעילות, השתמשו בהן יותר ($1.47 > d > 0.21$)

האם דרכי התמודדות מנבאות את הקשיים בהחלטה? (ציון קושי כולל בשאלון קשיים בבחירת מקצוע)

df	F	ΔR^2	β	r	
				.02	דרכי התמודדות פרודוקטיביות
1,251	25.11**	.06	.27	.48**	חיפוש עזרה
1,252	134.20**	.34	.47	.59**	דרכי התמודדות לא פרודוקטיביות

$N = 254$ ** $p < .001$

רגרסיה מרובה מראה ש**דרכי התמודדות לא פרודוקטיביות**

וחיפוש עזרה מנבאים קשיים בבחירת מקצוע

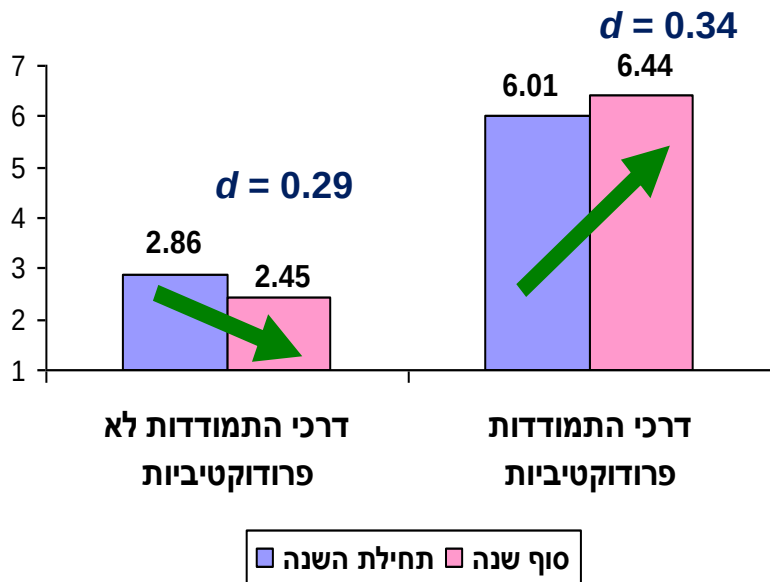
($F [2, 253] = 86.08, p < .001, \text{Adjusted } R^2 = .40$)

מחקר אורך: יעילותן של דרכי התמודדות

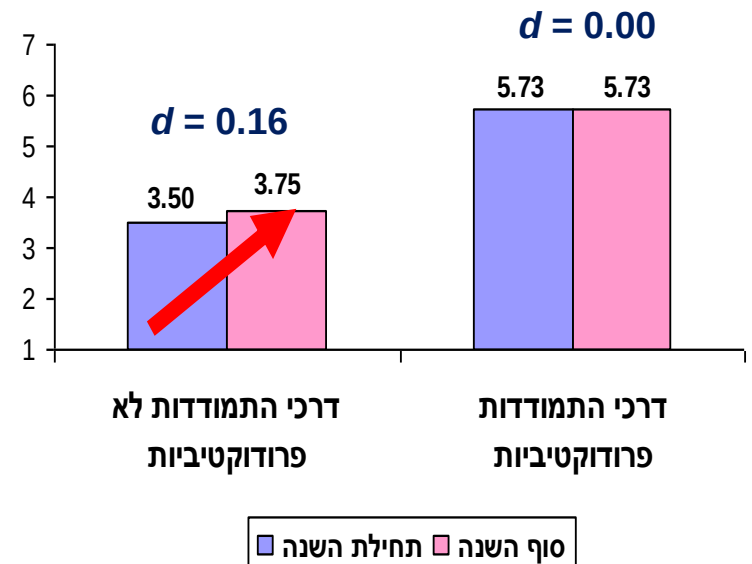
- **מדגם: 252** (61% גברים) תלמידי המכינה הקדם-אקדמית באוניברסיטה העברית
- מילאו השאלון בנובמבר 2013 וביוני 2014.
- **יציבות השימוש באסטרטגיות בתוך נבדק** (מעבר ל-14 הסולמות): **חציון 78**. (תחום בין-רבעוני .57-.88)
- **קריטריון ליעילות: התקדמות בתהליך קבלת ההחלטה** (באמצעות שאלון סטאטוס ההחלטה)
- הנתונים של 90 תלמידים שידעו מה הם רוצים ללמוד כבר בתחילת השנה (וגם בסופה) לא נכללו בעיבודים

התקדמות בתהליך הבחירה ושימוש בדרכי ההתמודדות

תלמידים שקיבלו החלטה בסוף השנה
(n=69)

תלמידים שלא קיבלו החלטה בסוף השנה
(n=93)

מסקנות

- למרות שהצעירים מודעים אילו דרכי התמודדות יעילות יותר ואילו פחות, הם משתמשים יותר בדרכי ההתמודדות הלא יעילות ופחות בדרכי ההתמודדות היעילות
- **דרכי התמודדות לא-פרודוקטיביות** מנבאות את קשיי הבחירה ומעכבות את ההתקדמות לקראת קבלת החלטה
- השאלון החדש יכול לספק ליועצים מידע לגבי הדרך בה הנועצים שלהם מתמודדים עם קשייהם בבחירת תחום לימודים ומקצוע וכך למקד את הסיוע הייעוצי בהפחתת דרכי ההתמודדות הלא-פרודוקטיביות

פרופיל (סגנון) קבלת החלטות תעסוקתיות

מהימנות פנימית, מהימנות חוזרת ויציבות המדידה

נמרוד לוין ואיתמר גתי

איזו התערבות מתאימה למתלבטים שונים?

פרופיל (סגנון) קבלת החלטות

○ בעבר: הדבקת תווית אחת לנועצים בהתאם לתכונה הדומיננטית ביותר שלהם (לדוגמא, רציונאלי, אינטואיטיבי, תלותי; נירה אינטואיטיציה, המלט המתלבט).

○ הגישה שלנו: אפיון דפוס קבלת החלטות של נועצים באמצעות פרופיל רב-ממדי (12 ממדים).

○ מטרת המחקר לבחון את:

- (1) המהימנות הפנימית, ויציבות מבנה הממדים
- (2) המהימנות החוזרת ויציבות הממדים
- (3) המהימנות החוזרת ויציבות הפרופילים של נועצים

מערך המחקר

○ שלב א

273 סטודנטים (68% נשים, גיל ממוצע 23) הסכימו להשתתף במחקר הכולל שני חלקים. את החלק הראשון הם ביצעו מיידית, ואת חלקו השני – כשבועיים מאוחר יותר.

○ שלב ב

שנה לאחר מכן פנינו למשתתפים וביקשנו מהם לקחת חלק במחקר המשך שהיווה את החלק השלישי של המחקר. 182 (67%) נענו לבקשתנו.

(1) ממדי פרופיל קבלת החלטה: (שלוש מדידות של מהימנות פנימית)

Cα – T1	Cα – T2	Cα – T3
.80	.83	.78
.86	.90	.88
.78	.85	.81
.84	.88	.82
.90	.92	.89
.90	.92	.91
.85	.85	.79
.86	.86	.86
.88	.90	.88
.77	.84	.79
.89	.92	.89
.79	.83	.83

1. מידת היסודיות באיסוף מידע
2. מידת האנליטיות מול הוליסטיות בעיבוד המידע
3. מיקוד שליטה פנימי או חיצוני
4. המאמץ המושקע בתהליך
5. מידת הדחיינות
6. מהירות ההכרעה
7. מידת ההסתייעות (התייעצות)
8. מידת התלות באחרים (לקיחת אחריות)
9. מידת ריצוי האחרים
10. מידת השאיפה למקצוע "אידיאלי"
11. מידת המציאותיות (נכונות לפשרה)
12. שימוש באינטואיציה

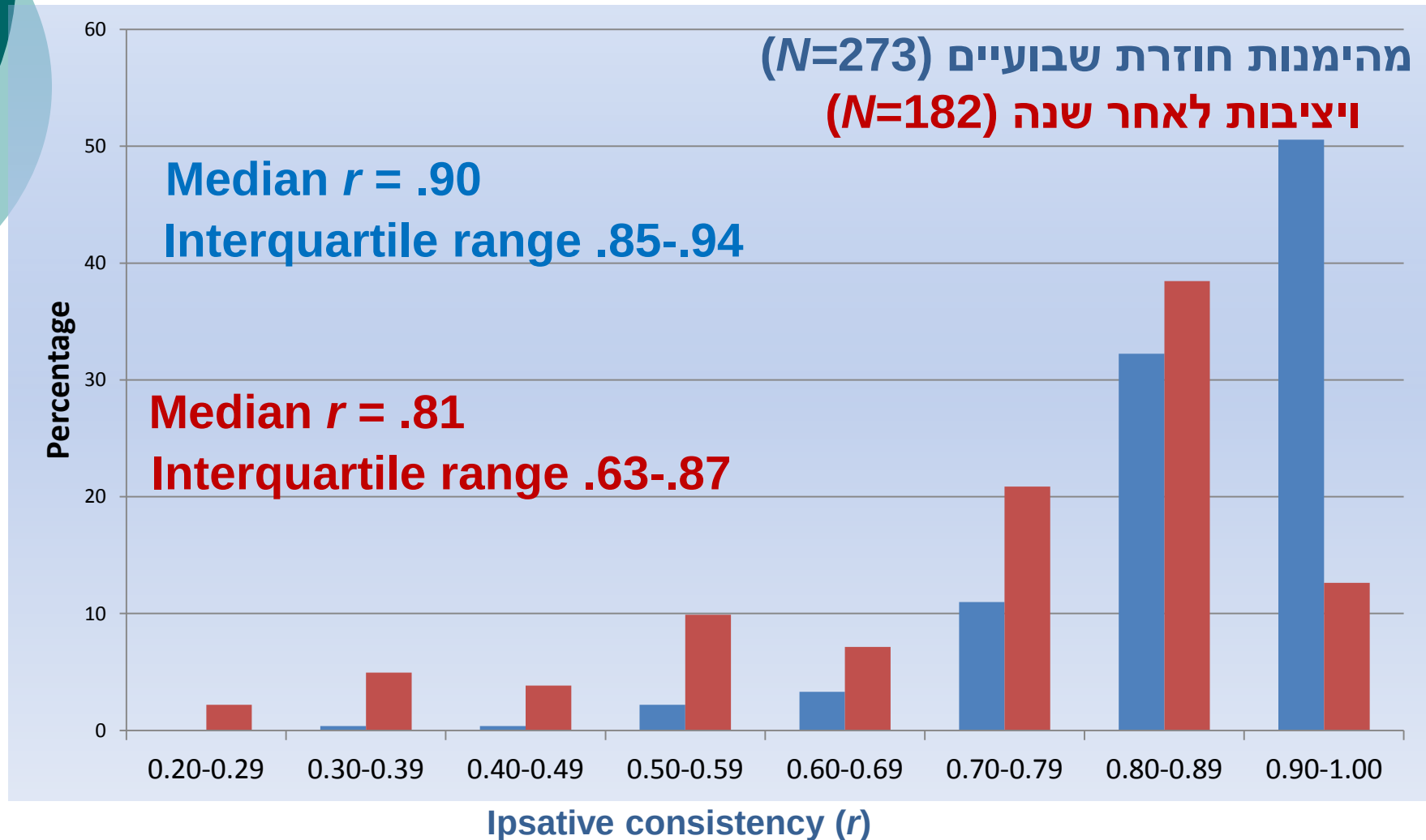
(2) ממדי פרופיל קבלת החלטה: (מהימנות חוזרת ויציבות של הממדים)

T1-T2 (two-week)	T1-T3 (one-year)
.81	.62
.84	.58
.75	.60
.79	.61
.86	.67
.83	.73
.82	.61
.83	.75
.85	.70
.80	.66
.77	.62
.75	.61

1. מידת היסודיות באיסוף ושילוב המידע
2. מידת האנליטיות מול הוליסטיות בעיבוד המידע
3. מיקוד שליטה פנימי או חיצוני
4. המאמץ המושקע בתהליך
5. מידת הדחיינות
6. מהירות ההכרעה
7. מידת ההסתייעות (התייעצות)
8. מידת התלות באחרים (לקיחת אחריות)
9. מידת ריצוי האחרים
10. מידת השאיפה למקצוע "אידיאלי"
11. מידת המציאותיות (נכונות לפשרה)
12. שימוש באינטואיציה

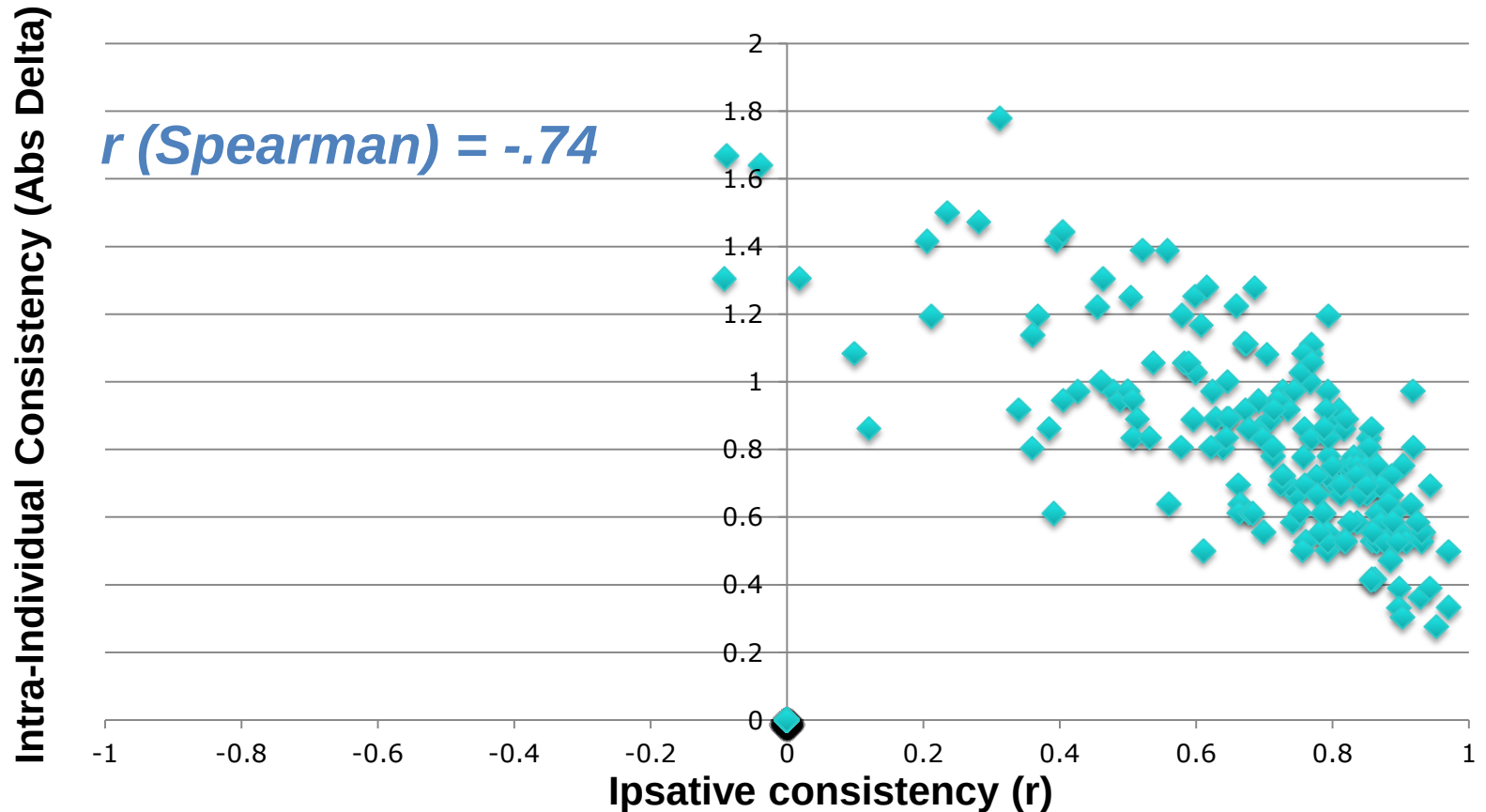
(3) עקביות פרופיל קבלת החלטה:

(בתוך נבדק)

Intra-Individual Consistency

Associations between Individual-focused
Indices: One-Year Stability ($N = 182$)

קבלת החלטה אדפטבילית

- אדפטביליות – המידה בה האופן שבו אדם מקבל החלטות מסייע לו להגיע להחלטות טובות יותר.
- **לששה מימדים יש קצוות שהם יותר אדפטביליים מהקצוות המנוגדים:**
 - רמה גבוהה של איסוף מידע,
 - מיקוד שליטה פנימי,
 - דחיינות מועטה,
 - מהירות הכרעה גבוהה,
 - תלות מועטה באחרים,
 - רצון מועט לרצות אחרים.
- מהימנות חוזרת של מדד האדפטביליות היא **99**. לשבועיים, ויציבות **75**. לשנה.

אינטואיציה בשלב הבחירה

ולה יזראילביץ' ואיתמר גתי

○ המחקר הנוכחי מתמקד בשלב **הבחירה**

- באמצעות המכלול של **השוואה ובחירה (בול בחירה)** – מערכת אינטרנטית תומכת-החלטה שבכיוונים לעתיד, התמקדנו בקשר שבין **האינטואיציות** של מתלבטים לבין תוצאות ההשוואה השיטתית באמצעות **בול בחירה**

מהי אינטואיציה?

אינטואיציה היא...

- תחושה שמנחה אדם לפעול בדרך מסוימת מבלי להבין לחלוטין מדוע
- משהו שנראה ידוע או מובן ללא עדות או הוכחה לכך

השאלה:

האם מתלבטים בבחירת מקצוע משתמשים באינטואיציה?
ככל הנראה, ישנם מתלבטים המשתמשים באינטואיציה יותר בעוד אחרים משתמשים בה פחות

והשאלה היותר חשובה –

האם ניתן להסתמך על האינטואיציה שלהם?

"בול בחירה" – לסיוע בשלב בשלישי – קבלת ההחלטה

○ **ליווי בתהליך ההשוואה שלב אחר שלב**

○ **מתבסס על**

○ - חלופות שהגולש מרוצה להשוות ביניהן

- שיקולים של הגולש (והערכתו את חשיבות השיקולים)

- על המידע שהגולש אסף על כל חלופה

○ **המשוב**

- מצביע על החלופה המתאימה ביותר להעדפות הגולש

- מתייחס להתאמה (או אי-התאמה) בין החלופה הטובה

אינטואיטיבית לחלופה הטובה ביותר בהשוואה השיטתית

שיטה

משתתפים

- $N = 412$, גיל ממוצע - 24,
- 71% נשים, ממוצע שנות השכלה - 12.5

כלים

- **שאלון פרופיל קבלת החלטות בבחירת מקצוע:** חציון המהימנות הפנימית עבור 12 המימדים: $Ca = .81$
מהימנות פנימית של ממד **שימוש באינטואיציה**: $Ca = .87$
- **השוואה ובחירה (בול בחירה)**
מכלול ממוחשב המבוסס על מודל הפיצוי

"בול בחירה" - שלב 1

שלב 1 - הגדרת חלופות (המשך)

סמן את החלופות שאתה מתלבט ביניהן:

☒	פואה
☐	משפטים
☐	מנהל עסקים

אם יש חלופה שבאופן אינטואיטיבי נראית לך מתאימה יותר מבין החלופות שרשמת, סמן את העיגול שמימינה.

← המשך

"בול בחירה" - שלב 2

שלב 2 - הגדרת השיקולים (המשך)

בלוח שלהלן מוצגים השיקולים שצינת. כעת נא ציין ליד כל שיקול במילים שלך מהי הרמה הרצויה ביותר בו. לדוגמא, אם כתבת את השיקול "סביבת העבודה", ציין אם הסביבה הרצויה לך ביותר היא - 'רק בחוץ', 'בעיקר בחוץ', 'חצי-חצי', 'בעיקר בפנים' או 'רק בפנים'; אם צינת, למשל, 'קושי הלימודים', ציין את רמת הקושי הרצויה לך ביותר, למשל 'קושי בינוני'.

השיקול	הרמה הרצויה ביותר עבורך
שימוש בכושר ניתוח	
אחריות	
גיוון	
יוקרה	
רמת הכנסה	

← המשך

"בול בחירה" - שלב 3

שלב 3 - חשיבות השיקולים (המשך)

נא הזן את חשיבות השיקולים עבורך כעת. זכור, כי עליהם להסתכם ב-100.

השיקול	החשיבות
שימוש בכושר ניתוח	20
אחריות	15
גיוון	
יוקרה	
רמת הכנסה	
סה"כ	35

◀ המשך

"בול בחירה" - טבלת חלופות X שיקולים

כיוונים לעתיד

התוצאות

חלופות									
מנהל עסקים			משפטים			רפואה			
תועלת	מידת התאמה		תועלת	מידת התאמה		תועלת	מידת התאמה		חשיבות יחסית
80	4		80	4		80	4		שימוש בכושר ניתוח
45	3		30	2		0	0		אחריות
30	3		20	2		10	1		גיוון
50	2		75	3		100	4		יוקרה
120	4		90	3		60	2		רמת הכנסה
325			295			250			סה"כ

להדפסת העמוד לחץ כאן

המשך

"בול בחירה" - המשוב

מסקנות והמלצות

לאור החשיבות היחסית שיחסת לשיקולים והערכתך את מידת ההתאמה של כל חלופה להעדפותיך בכל אחד מהשיקולים, נראה שהחלופה **מנהל עסקים** היא המתאימה לך ביותר. החלופה **משפטים** נמצאה גם היא מתאימה, בפרט קטן מהחלופה **מנהל עסקים**.

שים לב שהחלופה שנמצאה מתאימה ביותר עבורך **שונה** מהחלופה שעליה חשבת מראש. מצב זה משקף אחד מבין כמה מצבים.

- אפשרות אחת היא שלא לקחת בחשבון בעת בחירת האינטואיטיבית שלך (כשסימנת חלופה מתאימה יותר בתחילת התהליך) שיקולים שהתייחסת אליהם בתהליך השיטתי באמצעות הלוח.
- האפשרות שנייה היא שלא התייחסת בלוח לכל השיקולים שעליהם התבססה הבחירה האינטואיטיבית שלך.
- אפשרות שלישית היא שהחשיבות היחסית שייחסת לשיקולים השונים הייתה שונה בבחירה האינטואיטיבית ובתהליך השיטתי באמצעות הלוח.

ההחלטה שאתה עומד לעשות היא חשובה, ולכן במקרה של אי-התאמה בין האינטואיציה למסקנה מהלוח מומלץ לחזור לשלב **הסינון הראשוני** (באתר זה) בכדי שתבהיר לעצמך מה אתה מחפש. כמו כן ניתן גם לשקול לפנות אל יועץ מומחה בבחירת מקצוע).

בכל מקרה של פער כזה מומלץ לקחת פסק זמן, להרהר שוב, ולמלא לאחר כמה ימים שוב את לוח ההשוואה.

תודה שהשתמשת בבו"ל (בוחרים לימודים) ובהצלחה בבחירה!

מערך

חילקנו את המשתתפים ל-3 קבוצות:

(א) **קבוצת האינטואיציה הנכונה:** משתתפים שהחלופה האינטואיטיבית שלהם **תאמה** את החלופה שעלתה כטובה ביותר בהשוואה השיטתית

(ב) **קבוצת האינטואיציה השגויה:** משתתפים שהחלופה האינטואיטיבית שלהם **לא תאמה** את החלופה שהופיעה כטובה ביותר בהשוואה השיטתית

(ג) **קבוצת ה"אין אינטואיציה":** משתתפים שלא ציינו חלופה מועדפת אינטואיטיבית

תוצאות

קונטרסטים מתוכננים בין קבוצת האינטואיציה הנכונה לבין

קבוצות האינטואיציה השגויה וה"אין אינטואיציה" (יחד)

	אינטואיציה נכונה	אינטואיציה שגויה	"אין" אינטואיציה
N (%)	183 (44%)	121 (30%)	108 (26%)
ציון החלופה הטובה ביותר	353	> (342	= 339)
אינטואיציה נמדדת	4.40	> (4.23	= 4.00)

מסקנות

- לרוב המתלבטים (74%) יש אינטואיציות בנוגע לחלופה המתאימה ביותר, אבל רק ב-60% מהמקרים האינטואיציות תאמו את תוצאת ההשוואה השיטתית

לכן, לא ניתן להמליץ להסתמך על חלופה האינטואיטיבית

- מתלבטים עם ציון גבוה יותר בממד של **שימוש באינטואיציה** בשאלון **פרופיל קבלת החלטות בבחירת מקצוע** נוטים לבחור אינטואיטיבית בחלופה עם ההתאמה הגבוהה ביותר להעדפותיהם

ממצא זה תומך בתוקף של מימד השימוש באינטואיציה בשאלון פרופיל קבלת החלטות בבחירת מקצוע

לסיכום הסימפוזיון

- ניתן להיעזר במגוון של כלים לסיוע עצמי בבחירה
- כלים רב-מימדיים מאפשרים לקבל הערכה לגבי המהימנות והיציבות בתוך נבדק
- המשוב מהשאלונים יכול לסייע ליועץ לתת שירות מקצועי יותר
- חשוב לשפר את תהליך הפקת המידע מתוך השאלונים (אמינות, ניתוח איפסטיבי, ניתוח נורמטיבי)

תודה!

איתמר גתי,
טוני גוטנטג, יוליה ליפשיץ-ברזילר,
נמרוד לוין, ולה יזראילביץ'

www.kivunim.com

Itamar.gati@huji.ac.il

